

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Терновик Наталія

*кандидат психологічних наук,
професор кафедри психології*

*Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Філюк Іванна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 053 Психологія*

*Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»
м. Рівне, Україна*

Соціально-економічні зміни в умовах воєнного стану призводять до виникнення потреби у фахівцях, які здатні успішно й мобільно вирішувати професійні завдання. Відповідно зростають вимоги до системи вищої освіти, покликаної не лише надавати якісні знання, а й розвивати індивідуально-психологічні якості майбутніх спеціалістів, зокрема майбутніх психологів.

Професія психолога є особливим видом діяльності, який вимагає, крім знань, окремих особистісних якостей, специфічної структури світогляду. Тому становлення і розвиток гуманістичної спрямованості особистості практичного психолога виступає як пріоритетне завдання підготовки майбутніх фахівців.

Разом з теоретичним знаннями і професійними вміннями, які є фундаментом будь-якої професії, молодь, яка отримує спеціальну психологічну підготовку, потребує комплексного психолого-педагогічного підходу до створення умов особистісного розвитку в процесі професійної підготовки. Результати вивчення літературних джерел показав, що проблема позначення змісту і структури формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога є досить актуальною [4].

В дослідженнях вітчизняних психологів (Г.С.Абрамова, А.Ф.Бондаренко, М.Й.Боришевский, Л.Ф.Бурлачук, Н.П.Зубалій, Н.Л.Коломінський, С.Д.Максименко, В.Ф.Моргун, В.А.Татенко, Т.М.Титаренко, М.В.Савчин, В.А.Семиченко, В.Г.Панок, Н.В.Чепелева, Т.С.Яценко та ін.) переконливо представлено, що основним інструментом впливу практичних психологів, крім тестів, спеціальних психологічних

методик, виступає його особистість, основним компонентом якої є гуманістична спрямованість.

Гуманістична спрямованість розглядається нами як багатокомпонентне утворення, в структуру якого входить: високий рівень мотивації до оволодіння професією; в змісті якої домінують не тільки пізнавальні, а альтруїстичні і емпатійні мотиви роботи з людьми; готовність до співпраці і оптимістична націленість на позитивний результат психологічного впливу [2].

Формування гуманістичної спрямованості майбутнього психолога можливо за умов, коли він сам проявляє самостійність у своїй професійній діяльності. Для розробки шляхів підвищення ефективності формування гуманістичної спрямованості майбутнього психолога необхідні дані, що характеризують рівень мотивацій, теоретичних знань, практичних умінь студентів щодо означеної проблеми.

Як зазначають науковці, спрямованість особистості виступає показником та індикатором її діяльності. Вперше ґрунтовний аналіз даного феномену був даний у працях С. Л. Рубінштейна, який ввів його у науковий обіг [3]. У подальшому дослідники описали окремі її види, як: ділову, колективістську, особистісну (Б. Басс, В. Смекал та М. Кучер, М. С. Неймарк); емоційну (Б. І. Додонов); гуманістичну, еґоїстичну, депресивну, суїцидальну (Д. І. Фельдштейн, І. Д. Єгоричева); професійну (Ф. Н. Гоноболін, Є. А. Климов, Н. В. Кузьміна); прагматичну, екзистенційну, гуманістичну, еґоцентричну (Т. Данилова) спрямованість.

Як бачимо, дослідники виділяють досить багато її видів, так як спрямованість виступає широким поняттям, що потребує подальшого його ґрунтового вивчення та уточнення. Так як спрямованість є складним утворенням, то вона потребує досліджень з різними групами осіб. Наш аналіз наукової літератури виявив недостатність розробки та досліджень з даної проблематики, тому вивчення гуманістичної спрямованості майбутніх психологів є необхідним заради вирішення питань покращення їх професійної підготовки в умовах ЗВО.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук І.П. Формування позитивної Я – концепції особистості майбутніх практичних психологів у процесі професійної підготовки: Автореферат канд. дис. / І.П. Андрійчук. К. 2003.
2. Балл Г.О. Орієнтири сучасного гуманізму (в суспільній, освітній, психологічній сферах): наук. видання / Г.О. Балл. Житомир, Волинь: Рута, 2008. 232 с.
3. Волошина В.В. Психологічні технології підготовки майбутніх психологів: монографія / Валентина Віталіївна Волошина. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 391 с

4. Данилова Т. М. Розвиток гуманістичної спрямованості майбутнього практичного психолога в процесі професійної підготовки // Педагогічний процес: теорія і практика. Збірник наукових праць. Випуск 1. – К. : Видавництво П/Екмо. 2003 С.185-192.
5. Мачушник О.Л. Інтерес до професії як чинник пізнавальної активності майбутніх психологів. Наука і освіта. 2014. № 5 /СХХІІ/ С. 248–254.
6. Шевченко Н.Ф. Дослідження професійної спрямованості майбутніх психологів. Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». 2013. № 1 (5). С. 95–101.